

H U L P & R E C H T

Bij klachten van seksueel misbruik

206/T602

Utrecht

6 februari 2007

Postbus 13277 3507 LG

Tel 0661146999

BAC

PERSOONLIJK/AANTEKENEN
ZHE

onderwerp

Klacht 2006/02

Excellentie,

Hierbij ontvangt u de resultaten van het voorafgaand onderzoek, zoals bedoeld in canon 1717 ev. CIC, van de Beoordelings- en Advies Commissie (BAC) in de Procedure bij klachten van seksueel misbruik 1) met betrekking tot de klacht die werd ingediend door:

mevrouw wonende te verder te noemen klaagster;
tegen:
Pastor , wonende te verder te noemen aangeklaagde.

De BAC werd door de diocesane bisschoppen, de militair ordinaris en de hogere oversten benoemd conform art. 7 van genoemde Procedure en bestaat uit:

- mevrouw Mr. Drs. E.J.M. Boogaard-Derix,
- mevrouw E. Geertsma
- mevrouw Mr. V.N.M. Korte-van Hemel
- de heer Mr. Y.A.J.M. van Kuijck
- de heer Mr. Dr. W.E.M. Leclercq
- mevrouw Mr. M.M. Lenglet
- mevrouw Drs. M. Schulte Kemna
- de heer Prof. Dr. M.H.F. van Uden.

De BAC besprak deze klacht in haar bijeenkomst van 24 januari 2007 en kwam unaniem tot onderstaande beoordeling en advisering. Mevrouw Mr. V.N.M. Korte-van Hemel was verhinderd.

I. Inleiding

De BAC nam kennis van de bevindingen van de gemachtigde in deze klacht, mevrouw Mr M.M. Lenglet. Daartoe ontving de BAC – behalve de voorlopige conclusie van de gemachtigde – ook het volledige dossier in deze zaak.

II. Hetgeen klaagster van haar klacht verwacht

In haar klaagschrift d.d. 29 september 2006 geeft klaagster aan:

1. Het verhaal van een mede-parochiaan deed klaagster beseffen dat aangeklaagde hulp nodig heeft. Dat heeft haar ertoe gebracht om deze klacht in te dienen, al doet het klaagster verdriet dat zij dat thans moet doen. Klaagster geeft aan dat zij waarschijnlijk niets had gedaan als aangeklaagde

1) Regelingen R.K. Kerkgenootschap Nederland (Nr. 12)

- niet in herhaling was vervallen. Klaagster wijst erop dat aangeklaagde veel jongerenwerk verricht. Hij heeft veel contact met jongeren in de leeftijd van 12 tot 30 jaar. Klaagster wil dat aangeklaagde niet nog meer slachtoffers maakt. Klaagster zou willen dat aangeklaagde weer een "gezonde priester wordt".
2. Klaagster geeft aan dat het wellicht goed zou zijn als aangeklaagde er een periode tussenuit gaat, om tot zichzelf te komen. Daarbij zou aangeklaagde wel begeleid moeten worden. Daarna kan aangeklaagde wellicht stap voor stap zijn werk weer oppakken. De begeleiding van aangeklaagde zou wel zodanig moeten zijn dat gebeurtenissen als deze nooit meer voorkomen. Klaagster geeft nadrukkelijk aan dat het niet haar bedoeling is om er voor te zorgen dat aangeklaagde uit zijn ambt wordt gezet. Volgens klaagster heeft aangeklaagde gaven die hem voor het priesterambt geschikt maken. Aangeklaagde is altijd een luisterend oor voor klaagster geweest en heeft haar ook steeds bemoedigd.
 3. Klaagster hoopt dat aangeklaagde als gevolg van deze klacht inziet dat het niet goed is wat hij heeft gedaan en dat hij ten opzichte van haar ook berouw toont. Klaagster heeft nu nog het gevoel dat aangeklaagde de gebeurtenissen op haar probeert af te schuiven.
 4. Tenslotte geeft klaagster aan dat zij het gepast zou vinden als de kosten die zij heeft moeten maken als gevolg van het nemen van de stap om een klacht in te dienen, worden vergoed. Het gaat dan met name om reiskosten die zij heeft moeten maken voor bezoeken aan de vertrouwenspersoon en de juridisch adviseur.

Gedurende het vooronderzoek door de gemachtigde geeft klaagster te kennen dat zij gedurende de laatste maanden haar parochiekerk mijdt. "Ik kies de H. Missen uit als hij er niet is. Ik heb heel veel kwelling als pastor daar is en ik kom hem tegen." Klaagster verzoekt om aangeklaagde over te plaatsen naar een andere parochie.

III De procedure en de ontvankelijkheid

Klaagster wendde zich tot de juridisch adviseur, Mr. B.J.M.P. Cremers. Deze zond het klaagschrift van 29 september 2006 naar de voorzitter van de BAC, de heer Mr. Y.A.J.M. van Kuijk. Deze wees mevrouw Mr. M.M. Lenglet aan als gemachtigde en informeerde de ordinarius.

Op 2 november 2006 had de gemachtigde achtereenvolgens gesprekken met klaagster en aangeklaagde.

Van deze gesprekken werd door de aanwezige secretaris, mevrouw T.A.J.M. Elie, een verslag gemaakt. Deze verslagen werden conform art. 11.8 en 11.10 van de Procedure aan klaagster en aangeklaagde toegezonden en - door hen ondertekend - retour ontvangen. Beide verslagen werden bij het dossier gevoegd.

Aangeklaagde overhandigde op 2 november 2006 bij de aanvang van zijn gesprek met de gemachtigde een verweerschrift op het klaagschrift van klaagster. Dit verweerschrift werd bij het dossier gevoegd.

Klaagster ontving hiervan een afschrift en heeft hierop schriftelijk gereageerd. Ook haar reactie werd aan het dossier toegevoegd.

Zowel klaagster als aangeklaagde maakten gebruik van het recht het dossier in te zien. Hun schriftelijke reacties daarop werden eveneens aan het dossier toegevoegd.

De BAC heeft, voorzover zij dit heeft kunnen nagaan, vastgesteld:

- dat de desbetreffende procedureregels door de gemachtigde zorgvuldig zijn gevolgd;
- dat van een beletsel voor de ontvankelijkheid van de klacht niet is gebleken.

IV. De vaststaande feiten

Klaagster heeft aangeklaagde leren kennen in februari 2005. "Ik ben toen – in een zeer moeilijke periode van mijn leven - in de kerk gekomen."

Sedertdien ging klaagster wekelijks als parochiaan naar in waar aangeklaagde pastor is.

Aangeklaagde werd voor klaagster een vertrouwenspersoon.

Klaagster lijdt onder een verleden van seksueel misbruik en voelde zich veilig bij aangeklaagde. Zij heeft over dit seksueel misbruik ook met aangeklaagde gesproken.

De BAC constateert dat het contact in elk geval heeft plaatsgevonden in een situatie van pastorale afhankelijkheid.

V. Een samenvatting van de stellingen van klaagster

1. Tijdens de ontmoetingen was er altijd al sprake van aanraken of strelen van klaagsters handen. Ze vond het wel eens vreemd - aangeklaagde was immers priester - maar liet het toch gebeuren; ze voelde zich immers veilig bij aangeklaagde.
2. Op 28 november 2005 kwam aangeklaagde bij klaagster eten. Tijdens het eten werd er gesproken over persoonlijke dingen. Na het eten werd er een video-film gekeken. Aangeklaagde kietelde klaagster in de oren en rond de mond. Daarna wilde aangeklaagde nog naar een dvd-film kijken, doch de dvd-speler stond op klaagsters slaapkamer en kon niet in de woonkamer worden aangesloten. Aangeklaagde ging op het bed van klaagster liggen en begon de handen van klaagster te strelen. Toen hij haar sokken wilde uittrekken om haar voeten te masseren, wimpelde klaagster dat eerst af. Klaagster heeft het uiteindelijk toch laten gebeuren, omdat zij niet in staat was om te reageren. "Ik was buiten mijn lichaam." Toen de film was afgelopen, is aangeklaagde naar huis gegaan.
3. Sedertdien heeft zij aangeklaagde niet meer in huis willen hebben, hetgeen haar met uitvluchten is gelukt. Klaagster bestrijdt de stelling van aangeklaagde dat zij hem daarna heeft uitgenodigd langs te komen. Zij toont dat aan met twee emailberichten van aangeklaagde.
4. Vervolgens heeft klaagster driekwart jaar haar mond gehouden. Zij hield immers van aangeklaagde als van een vader en kon moeilijk afstand houden. Klaagster was echter totaal in de war door hetgeen gebeurd was en nam voor het eerst in haar leven haar toevlucht tot drugs. Ook had zij erg veel last van suïcidale neigingen, neigingen die haar ook in het verleden parten speelden en waarover zij sprak met aangeklaagde.
5. Op het moment dat zij zich - eind augustus 2006 - weer wat rustiger voelde, kwam zij in contact met een mede-parochiaan die haar vertelde recent soortgelijke ervaringen met aangeklaagde te hebben gehad. Klaagster heeft aangeklaagde toen op zijn gedrag aangesproken en hem verweten haar aan haar lot te hebben overgelaten.
6. Aangeklaagde maakte zijn excuses, maar vroeg begrip voor zijn moeilijke persoonlijke omstandigheden (avances van vrouwen en uittredingen van prietervrienden). Deze zouden hebben bijgedragen tot zijn gedrag. Ook vroeg hij klaagster haar mond te houden.
7. Tenslotte heeft klaagster met grote moeite - zij hield immers van aangeklaagde als van een vader en voelde zich mede verantwoordelijk voor hetgeen gebeurd was - een klacht ingediend.

VI. Een samenvatting van de stellingen van aangeklaagde Aangeklaagde erkent

- dat hij wist dat klaagster gebukt ging onder een verleden van seksueel misbruik en suïcidale verlangens had;
 - hetgeen gebeurde na de maaltijd op 28 november 2005. "Ik raak mensen gemakkelijk aan, pak mensen bij de schouders om ze te bemoedigen, pak handen vast om ze bij te staan. Ik heb haar voeten willen warmen, omdat ze klaagde dat ze het koud had. Mijn reactie was niet overwogen, maar kwam voort uit een vaderlijke warme reactie. Ik pakte haar voeten - net zoals ik bij mijn zus en moeder altijd deed - en wreef ze warm. Ik wilde haar bijstaan en laten merken dat ik haar begreep."
- In dat verband benadrukt aangeklaagde dat het gesprek die avond erg emotioneel was: over klaagsters suïcidale neigingen, haar eenzaamheid, haar behoefte aan vriendschap;
- dat hij klaagster - in relatie tot hetgeen gebeurd was - om begrip heeft gevraagd voor zijn persoonlijke problemen;
 - dat hij klaagster heeft gevraagd haar mond te houden over hetgeen gebeurd was.

Aangeklaagde erkent enerzijds

dat hij niet prudent heeft gehandeld op de avond van 28 november 2005. Deze imprudentie rekent hij zichzelf aan. Daarvoor vraagt hij vergeving;

doch stelt anderzijds

dat er tussen hen nooit iets gebeurd is en kwalificeert zijn gedrag als Bourgondisch en amicaal; hij bedoelde er niets mee.

Aangeklaagde stelt

- dat de aanklacht erg emotioneel voor hem is: in het bijzonder omdat de feiten niet kloppen, hij wordt afgeschilderd als een seksueel gefrustreerd persoon en klaagster lijkt haar ziektepatroon te benutten door dit in verband te brengen met hetgeen op 28 november 2005 gebeurde;
- dat hij na 28 november 2005 nog diverse malen door klaagster werd gevraagd bij haar langs te komen, uitnodigingen waarop hij niet is ingegaan. Over de door klaagster overgelegde emailberichten zegt hij, dat deze een reactie zijn op mondelinge contacten met klaagster;
- dat klaagster door de soortgelijke ervaringen van haar mede-parochiaan (deze diende, nadat zij met klaagster had gesproken, ook een klacht tegen hem in) hetgeen tussen klaagster en aangeklaagde gebeurd is anders is gaan duiden en dat daardoor haar vertrouwen in hem ernstig is geschaad.

VII. De beoordeling door de BAC

Hetgeen door klaagster met betrekking tot 28 november 2005 feitelijk wordt gesteld, wordt door aangeklaagde niet ontkend.

De BAC constateert op basis van de door aangeklaagde toegegeven feiten en mededelingen zijnerzijds:

- dat aangeklaagde zich heeft begeven in een situatie waarin hij nooit had mogen geraken;
- dat in die situatie seksueel getint gedrag heeft plaatsgevonden; bovendien gebeurde dit in een setting (op het bed van klaagster), waardoor dit gedrag nog eens versterkt werd;
- dat klaagster het gedrag van aangeklaagde als ongewenst heeft ervaren en niet passend binnen een relatie priester-pastorant;
- dat aangeklaagde dat had moeten begrijpen;
- dat aangeklaagde volstrekt onvoldoende inzicht heeft in het vereiste evenwicht in afstand en nabijheid in het pastoraat en van de daarmee samenhangende verantwoordelijkheid in de omgang met pastoranten;

- dat aangeklaagde zich des te meer bewust had moeten zijn van deze verantwoordelijkheid, omdat hij wist dat klaagster een verleden met zich mee droeg van seksueel misbruik;
- dat aangeklaagde er niet echt blij van geeft inzicht te hebben in de onjuistheid van zijn handelen;
- dat aangeklaagde - hoewel hij klaagster om vergeving vraagt - de verantwoordelijkheid voor hetgeen gebeurd is in elk geval voor een belangrijk deel bij klaagster legt. Bovendien vraagt hij ook nog begrip voor hetgeen gebeurd is; hij beroept zich daarbij op zijn privé-situatie;
- dat de wijze waarop aangeklaagde omgaat met pastoranten kennelijk ook samenhangt met ernstige problemen die hij heeft met zijn celibaatsgelofte;
- dat hetgeen klaagster verwacht met betrekking tot een vergoeding van reiskosten niet ter beoordeling van de BAC is.

Op grond van de vaststaande feiten constateert de BAC dat er sprake is geweest van seksueel misbruik, conform art. 2.3. van de Procedure.

VIII. Het advies van de BAC

De BAC adviseert:

- aangeklaagde nadrukkelijk te confronteren met deze beoordeling en de gevolgen van zijn houding;
- aangeklaagde door een terzake deskundige te laten begeleiden en te vormen, opdat hij inzicht krijgt in zichzelf, in zijn keuze voor het celibaat en in de grenzen die het pastoraat stelt aan de omgang met pastoranten;
- aangeklaagde - eerst na een gedegen vorming en afhankelijk van het resultaat daarvan - in een andere parochie opnieuw te benoemen in een pastorale functie.

De BAC wijst erop dat de begeleiding van aangeklaagde een specifieke deskundigheid vraagt voor wat betreft celibaatsproblematiek en afstand en nabijheid in het pastoraat.

Volgens artikel 13.4 ontvangen klaagster en aangeklaagde per gelijke post een kopie van deze beoordeling en advisering.

Uw reactie over de afhandeling van deze zaak (cf. art. 14.1 en 14.3 van De Procedure) ziet de BAC met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet en hoogachting,

Mr. Y.A.J.M. van Kuijck,
voorzitter

Mevrouw T.A.J.M. Elie,
ambtelijk secretaris